

tekst 11

Rechter: Pannenkoek zeggen is beledigend

Een man uit Delfzijl is veroordeeld tot een werkstraf van 20 uur, omdat hij agenten beledigde. Hij noemde hen pannenkoek. De rechter vond de belediging bewezen. Pannenkoek kan ook sukkel betekenen, aldus de rechter en dat is beledigend.

De verdachte noemde de veroordeling 'bizar' en kondigde aan in hoger beroep te gaan. Zijn advocaat pleitte voor vrijspraak, omdat er volgens hem geen strafbaar feit is gepleegd.

Het gerechtshof in Den Haag bepaalde in een vergelijkbare zaak dat het woord pannenkoek niet opgevat kan worden als een belediging.

naar: www.dvhn.nl van 19 oktober 2016

- 1p 18 In tekst 11 staat dat twee verschillende rechtbanken in vergelijkbare zaken een ander besluit hebben genomen. Welke instantie heeft als taak om aan te geven hoe het wetsartikel waarover in tekst 11 onenigheid bestaat, uitgelegd moet worden?
- A de Hoge Raad
 - B de Nationale ombudsman
 - C de reclassering
 - D het ministerie van Veiligheid en Justitie

tekst 12

Winkelmedewerker slaat dief het ziekenhuis in

Een medewerker van een slijterij in Groningen, die een winkeldief met een drankfles mishandelde, wordt niet vervolgd. Het Openbaar Ministerie stelt dat de medewerker uit ... heeft gehandeld.

De dief stak een fles in zijn zak en werd daarbij betrapt door een medewerker van de slijterij. De winkeldief werd woest en gooide drankflessen door de winkel.

Er ontstond een worsteling in de winkel, waarbij de medewerker een fles gebruikte om de winkeldief te overmeesteren. Hij gaf de man met de fles een klap op zijn hoofd. De winkeldief kon worden vastgehouden tot de politie kwam.

naar: www.rtvnoord.nl van 1 november 2018

- 1p 19 Welk begrip moet op de puntjes in tekst 12 worden ingevuld?
- A eigenrichting
 - B noodweer
 - C ontoerekeningsvatbaarheid
 - D overmacht

tekst 13

Tweede Kamer botst met de minister over rechtsbijstand

Het lukt de minister voor Rechtsbescherming nog niet om een hervorming van de gesubsidieerde rechtsbijstand in te voeren.

De minister wil dat burgers minder vaak naar de rechter stappen.

Tegenstanders denken dat op deze manier vooral armere mensen toegang tot de rechter wordt ontzegd.

naar: het Reformatorisch Dagblad van 23 januari 2019

Lees tekst 13.

- 1p 20 Welk kenmerk van de rechtsstaat wordt volgens de tegenstanders aangetast als de hervorming uit tekst 13 wel wordt ingevoerd?
- A de machtenscheiding
 - B de rechtsgelijkheid
 - C de rechtshandhaving
 - D de rechtsorde

tekst 14

Tieners hard aangepakt: uren in de cel voor stelen koekje

Een rol koekjes, lipgloss, een zak snoep of een blikje fris. Een minderjarige die een van deze producten zonder afrekenen in zijn jaszak of rugzak stopt, de winkel uitloopt en wordt betrapt, hoeft niet meer te rekenen op slechts een goed gesprek. “Tegenwoordig is het bijna zeker dat je staande wordt gehouden en mee moet naar het politiebureau”, zegt een jeugdadvocaat.

naar: www.parool.nl van 24 november 2018

Lees tekst 14.

- 2p 21 Tessa (15 jaar) heeft lipgloss gestolen bij een drogisterij. Hieronder staan vijf verrichtingen van de politie. De politie mag Tessa
- 1 naar een ID-bewijs vragen.
 - 2 fouilleren.
 - 3 maximaal 160 uur vasthouden voor verhoor.
 - 4 arresteren op straat.
 - 5 direct een leerstraf opleggen.
- Welke **drie** verrichtingen mag de politie uitvoeren **zonder** toestemming van de officier van justitie? Schrijf de drie juiste nummers op.

Zie tekst 14.

- 1p 22 Beleid kan een preventieve of een repressieve werking hebben. Uit tekst 14 valt op te maken dat het beleid veranderd is.
- Is het beleid uit tekst 14 preventiever of repressiever geworden? Leg je antwoord uit.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

Het beleid is ... geworden, want ...

tekst 15

Daling van aantal strafzaken

De rechters in Nederland behandelden 93.000 strafzaken in 2017, wat 2 procent minder was dan in 2016.

Dit blijkt uit een rapport van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum, de Raad voor de rechtspraak en het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Uit het rapport blijkt ook dat een deel van de criminaliteit buiten beeld blijft. Slachtoffers van bijvoorbeeld cybercriminaliteit hebben een lagere aangiftebereidheid, waardoor deze vorm van criminaliteit ondervertegenwoordigd is in de geregistreeerde criminaliteit.

naar: www.nu.nl van 15 oktober 2018

- 2p 23 In tekst 15 staat dat cybercriminaliteit buiten beeld blijft, omdat er een lage aangiftebereidheid is.
→ Welke **twee** soorten onderzoek kunnen een beter beeld geven van de werkelijke omvang van cybercriminaliteit?
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
onderzoek 1 = ...
onderzoek 2 = ...

tekst 16

Vijftien jaar cel na doden man

Wegens het doden van een 72-jarige half verlamde man in een verzorgingshuis is een 51-jarige man veroordeeld tot vijftien jaar cel en tbs.

naar: www.telegraaf.nl van 31 januari 2019

Lees tekst 16.

- 1p 24 Een rechter kiest uit drie groepen van sancties als hij een verdachte veroordeelt.
→ Uit welke groep of groepen komt of komen de opgelegde sancties uit tekst 16?

- 2p 25 Het Nederlandse strafrecht en het strafproces hebben een aantal uitgangspunten.
Hieronder volgen vier uitspraken over deze uitgangspunten.
- 1 Iedereen wordt voor schuldig gehouden totdat zijn onschuld door de rechter is bewezen.
 - 2 Bij ontoerekeningsvatbaarheid wordt de schuld aan de dader toegeschreven.
 - 3 Iedereen heeft recht op een eerlijk proces voor een onafhankelijke en onpartijdige officier van justitie.
 - 4 Iemand kan alleen worden veroordeeld en bestraft voor handelingen die in de wet strafbaar zijn gesteld.
- Geef van elke uitspraak aan of deze juist of onjuist is.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul juist of onjuist in.
- 1 = ...
2 = ...
3 = ...
4 = ...

tekst 17

Huis van Herstel

Almelo krijgt volgend jaar een Huis van Herstel. Het Huis van Herstel is een kleinschalige woonvoorziening met voor maximaal 29 gedetineerden: 23 mannen en 6 vrouwen. Zij komen hier te wonen, omdat zij in de laatste fase van hun detentie zitten.

Deze groep gedetineerden heeft extra zorg en aandacht nodig om weer volwaardig deel uit te kunnen maken van de samenleving.

naar: www.rtvoost.nl van 26 oktober 2018

Lees tekst 17.

- 1p 26 Welk doel van straffen past bij het Huis van Herstel?
- A genoegdoening
 - B resocialisatie
 - C vergelding
 - D wraak
- 1p 27 Van welk beleid is sprake in tekst 17?
- A gevangenisbeleid
 - B jeugdbeleid
 - C opsporingsbeleid
 - D vervolgingsbeleid

tekst 18

Voorwaardelijke straf voor man die politici bedreigde

Een 26-jarige man uit Apeldoorn is veroordeeld tot een voorwaardelijke celstraf van 120 dagen voor het bedreigen van landelijke politici. Volgens een deskundige heeft de man psychische problemen en is daarom verminderd toerekeningsvatbaar. Hij stuurde teksten naar onder andere minister-president Mark Rutte en Tweede Kamerleden.

naar: www.nos.nl van 1 februari 2019

Lees tekst 18.

- 2p 28 In tekst 18 is het dilemma van de rechtsstaat te herkennen: de botsing tussen het belang van de rechtshandhaving en het belang van de rechtsbescherming.

→ Welk belang staat voorop in tekst 18: het belang van de rechtshandhaving of het belang van de rechtsbescherming? Leg je antwoord uit aan de hand van het gekozen begrip.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

In tekst 18 staat het belang van de ... voorop, want ...

tekst 19

Harde taal van premier Mark Rutte

Minister-president Mark Rutte zou de relschoppers die met Oud en Nieuw hulpverleners bedreigen en mishandelen “het liefst allemaal persoonlijk in elkaar slaan”. Dat zei de minister-president tijdens zijn wekelijkse persconferentie. De minister-president voegde eraan toe dat ... nooit geoorloofd is.

Rutte uitte zijn frustratie over het geweld tegen politieagenten, brandweerlieden en ambulancepersoneel.

naar: www.nrc.nl van 11 januari 2019

- 1p 29 Welk begrip moet op de puntjes in tekst 19 worden ingevuld?
- A eigenrichting
 - B klassenjustitie
 - C recidive
 - D resocialisatie

Zie tekst 19.

- 1p 30 Criminaliteit kent twee soorten gevolgen: materiële en immateriële.
→ Welk soort gevolg van criminaliteit is in tekst 19 te herkennen? Leg je antwoord uit.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

De ... gevolgen van criminaliteit zijn te herkennen, want ...

- 1p 31 Bij een rechtszitting waarbij een verdachte terechtstaat voor bijvoorbeeld zware mishandeling, hebben zowel de verdachte als het slachtoffer een bepaald recht.

Welk recht is dat?

Zij hebben beiden het recht om

- A de samenstelling van de jury mede te bepalen.
- B een requisitoir te houden.
- C getuigen te ondervragen.
- D op de zitting te mogen spreken.

tekst 20

Bejaarde veroordeeld

Een 77-jarige man uit Lelystad is veroordeeld tot 6,5 jaar celstraf, omdat hij tien ouderen bestal met behulp van een babbeltruc. De straf die door de rechter is opgelegd, is hoger dan de eis van de ...**1**...

De advocaat vroeg in zijn ...**2**... om een lagere straf, omdat de verdachte al oud is en niet in de gevangenis wil overlijden.

naar: www.opgelicht.avrotros.nl van 13 december 2018

- 2p 32 Welke begrippen moeten bij 1 en 2 in tekst 20 worden ingevuld?
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
1 = ...
2 = ...

2p 33 Bij het verklaren van crimineel gedrag bestaan twee soorten verklaringen: individueel crimineel gedrag of criminaliteit als maatschappelijk verschijnsel.

Hieronder staan vier uitspraken.

Crimineel gedrag wordt verklaard door

- 1 het feit dat leerprocessen van belang zijn.
 - 2 het feit dat als iemand eenmaal een misdrijf heeft begaan, hij weinig kans krijgt van de omgeving om zich te verbeteren.
 - 3 het hebben van aangeboren eigenschappen.
 - 4 het verkrijgen van status in een groep.
- Geef van elke uitspraak aan of deze past bij de individuele of bij de maatschappelijke verklaring van crimineel gedrag.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul individueel of maatschappelijk in.

uitspraak 1 = ...

uitspraak 2 = ...

uitspraak 3 = ...

uitspraak 4 = ...